

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Daniela Koprdu „Nudging a jeho využitie v sociálnej interakcii“

Celkové hodnocení

Nudging, či „poštuchovaní,“ je velmi aktuálním a široce diskutovaným tématem, neboť se nachází přímo v jádru otázky praktické aplikace poznatků behaviorálních věd při ovlivňování lidského chování. Danielu Koprdu se však daří tuto aktuálnost, ba naléhavost tématu zprostředkovat jen velmi omezeně. Odevzdaná bakalářská práce, přestože se odkazuje na poměrně široké spektrum celkem aktuální literatury, působí v první řadě jako nesourodá koláž různých útržků, které selhávají v tom, aby vytvářely smysluplný celek. Představená témata behaviorální ekonomie (kap. 1) jsou, zdá se, zvolena spíše náhodně a příliš neinformují kapitolu o nudgingu, která za nimi následuje. Kapitola 3 o společenské interakci je spojena se zbytkem práce jen chatrným oslím můstkem a slouží podle všeho pouze k nafouknutí textu. Experiment v kapitole 4, jehož faktické selhání autor spíše lakonicky konstatuje, než aby se s ním snažil nějak vyrovnat, nijak zjevně nesouvisí s ničím, co bylo řečeno v předchozích částech práce, a bez úhony by se bez nich obešel. I po více než roce a půl od zadání a vícero kolech mých připomínek působí práce nedotaženě a povrchně. **Práce je na hranici obhajitelnosti a navrhuji hodnocení v rozmezí trojky a čtyřky.**

Dílčí připomínky

Práce postrádá jasné zaměření a její cíl se čtenář dozví až v kapitole 4. Přestože text je poměrně krátký, podařilo se do něho vměstnat řadu zbytečných pasáží. Autor marní mnoho prostoru seznamy všeho možného (s. 8-9), rozsáhlými přímými citacemi (s. 12, 14, 18, 33), klasifikacemi všeho možného (nudgů – s. 21-23; mezilidských vztahů – s. 27-28; sociálních interakcí – s. 28-30), nebo popisem etnogramů (s. 34-35). Žádná z těchto částí textu nemá zjevný účel snad kromě pomoci s naplněním minimálního požadovaného rozsahu práce. Tato zbytečnost přitom není vždy nevyhnutelná, neboť například klasifikace různých typů nudgů mohla být plodně využita v aplikované části práce. Autor ale obecně usiluje o celkovou soudržnost svého textu ve výrazně suboptimální míře.

Zaměřuje-li se aplikovaná část práce na otázku společenské interakce, není jasné, proč se autor místo začlenění zcela zbytečné kapitoly 3 nezaměřil spíše na to, jaký existující výzkum v oblasti behaviorálních intervencí by se dal v rámci jeho tématu plodně využít. Provedený výzkum působí dojmem, že vznikl zcela nezávisle na teoretické části práce a obecně na čemkoli, co se v relevantní předmětné oblasti vlastně děje. Autor tak pracuje de facto na zelené louce, což je jednak velmi těžké a jednak omezeně přínosné, a to i v případě, že by experiment vedl k očekávaným výsledkům. Popis experimentu není moc přehledný a autor příliš nereflexuje ani to, proč se rozhodl kombinovat dvě

různá postrčení (samotná pomůcka + barva pomůcky). Proč experiment vypadá právě, tak jak vypadá, je z práce málo zřetelné.

Samotný neúspěch získat evidenci o fungování nudgingu není sám o sobě až tak problematický. I negativní vědecký výsledek může být přínosný. Problém je, že při absenci kontextu není autorovo zjištění kam zařadit a k čemu vztáhnout. Práce se o to ostatně ani nijak nesnaží. Některé metodologické volby, které autor při vyhodnocování dat provedl, jsou navíc zcela arbitrární – zejména se jedná o začlenění předpokladu, že při absenci experimentálních pomůcek budou všechna pozorování interpretována jako nezájem o společenskou interakci (s. 38). Praktická část dále sleduje strukturu projektu ke zkoušce SVIP a místo nějaké skutečné reflexe provedeného výzkumu předkládá hlavně generické fráze o hodnocení kvality a etice výzkumu (s. 39).

Starost mi činí i způsob práce s literaturou. Seznam zdrojů obsahuje texty, které v samotné práci citovány nejsou (např. Johnson 2012, Tsujii 2009). Typologie nudgů v kap. 2.2 zase odkazuje jako ke klíčovému zdroji k článku Thaler a Benartziho (2004), který ovšem žádnou podobnou typologii neobsahuje. Je tedy značně tajemné, odkud autor své poznatky skutečně čerpal.

V Praze 23. 8. 2019,

Petr Špecián, Ph.D.